

II De mening gehoren en bevestigde
Broeren Ouderlingen en Diakenen (J. W. Sybolt
Der Lubbert Pieters, Jan Reintjes en Her-
manus Pieters) zijn in die qualiteit erkent
in onze Conistoriale vergaderinge met ge-
lvenschinge aangenomen.

III Joh. v. van de Predikant aan de vergade-
rige voorgedragen hoe dat Derk Goyel Anje en
haar dogter Anje aan hem haare behoefstige en
gebreklike staat hadden te kennen geven, etc
tot Soulaferinge etc verzogten uit de arme
middelen.

IV Welk in overweginge genomen zijnde heeft de
vergaderinge goed gevonden dat de 2 Broederen
Diakenen haat Suppliant een zonden verstaan
nemen, hoe veel tot onderhoud begerde
van noden hadde; endat daar op, na bevin-
ge en vereisch van zaaken, aan haare be-
hoefstige Anje, uit de armen middelen zonden
versteunen.

V. Eindelijk, van den Predikant ingebracht zijn
hoe dat door Gods goedheid deze vestable door-
wondmaal gelukkiglyk volbragt hadde zon-
moeylyk heden gevonden te hebben, waar over
censure moest gegeven worden, zo is deze
vergaderinge met dankzegginge gescheiden. endy
te kent

J. W. Golts. Lucas. Sybolt der h.

Christ. Pieters
at Den s. Jan Reintjes Hermannus Pieters

A^e 1730

Den 7^{den} April, zijnde de dag der pro-
predikatie voor het avondmaal; is het
de Consistorium onder vierige aanroeping
des Heren naam compleet vergaderd gemeen-
en sonder de herlezinge van de voorgaai-
actens op artikel iii en iv. gewagende van
Vogels Anje, en haar Dogter Anje, en haar
moede, geresolveert

§ ii Dat men haar uit de arme middelen
hand zal bieden, en ondersteunen, tot welken
einde de Broederen Diakenen verzogt zijn om
zig derwaart, nog eens te begeven en te ver-
men, wat, en hoeveel tot onderstant wel-
noden hadde; en dan na bevind van zaken, te
iet uit de armen middelen toe te leggen

§ iii Wanneer ingebracht wierde, hoe dat
Meester van Onderendaan, wederom op nieu-
stantien hadde gedaan, tot afbetalinge
verdiende meesterloon wegens haar gebrek
dogter zo is geresolveert dat de Broederen
de Diakenen den Meester over zijn reken-
zouden verstaan, en zien of de al te groot
rekening niet door accoord een gedeelte
vermindert worden.

84
A^o 1730
§ IV. Als van den Predikant voorgesteld wurde of
het niet dienstig was, dat men wekelijck Consiſtorie
hield, en daer in raadpleegde met malkanderen, over
middelen en wegen, die konden dienen tot opscheping
ge der liefde en der goede werken, tot onderbrenging
van de overblijfselen der Zonde, tot onderlinge op-
bouw, en Stichting der gantsche gemeente.

§ V. Zo y zulck goedgekeurt, en daer toe vastgesteld
alle zondagen, na het ſluiten van de laaste predi-
katie bij malkanderen te komen; en daer over deze
zaken te handelen.

§ VI. Als Voort eerst, over alle dat geene, dat in de
gemeente voorvalt, en onze oplettentheid, al op-
zienderen der gemeente verdient, en van kwade en
aderffelyke gevolgen, tot eigen Ziel gevaar, of er-
nisse van anderen, konde zijn.

§ VII. Ten Tweden zal in het byzonder in deze ver-
eringe gebracht en afgehandelt moeten worden al dat
ne dat berijpelyk van een der leden van het
in ſistorium Zonde bedreven zijn. Waaron trent
navolgende bepaalt is

§ VIII. Dat een iegelyk zal gehouden wezen
geene by berijpelyk in zynen broeder bevonden
is, hier ter plaatze eerst te brengen, eerder
het openbaar tot andere buiten de kerkenraad
n gesproken wort, opdat men geen achterflapper
Lasteraad en zij, maas zyn naasten eere en goed
ruigte, na zyn vermoeyn voorstaen en vordere.

AP 1730

§IX Eindelyk is ook besloten, dat all dat g
ne, welke in deze wekelijcke vergaderinge verhan
delt zal worden, alreeds zal blijven, en van niem
mant onzer, tot een ander buiten deze vergaderin
ge zal mogen overgebracht worden, onder corre
ctie by foute van oren.

§X. ook is als een voorwaarde tot onderhou
dinge der liefde die de band des volmaaktheid
van ons onderlinge aangenomen, met geen toorn
haat, rijd, of wraakgierigheid te willen aangedaan
zijn over eenig aabringen van de een omtrent
de andere, of over eenige Broederlijke verma
ningen, maar alle met liefde en niet zachtmoedig
heid te behandelen; wenshende dat de Heere ons
daar toe kraegt en genade wil verlenen.

§XI En nadat van den Predikant was me
bragt hoe de visitatie voor dit avondmaal
luktiglyk af is gegaen so is met den gebede was begonnen
ringe gebede so met den gebede was begonnen
met dankzegginge tot god geeindigt.

Actum ut supra

Stadsweert den 7 Apr. 1730.

Hubertus Pieters

J. W. Goltz. Eccl. Sec.

Sijbolt den
Harmannes Pieters
Geert Den

A^o 1730.

Consistoriale Zaken, van het Consistoriū.
van Mitswert vergadert den 6. Decr. Zynde
de dag der Woëspredikatie voor het Avondmaal.

II
De Vergaderinge doos gebede en dankzegginge tot God
geopen^t zynde, zo waren er dese navolgende
den des Kerkenraats present De E. Sybolt Dertk
en De E. Lübbert Pieters Ouderl. en De E. Hēs
mannes Pieters Diac. Jan Reintjes absent.

III.

Bij de oplezinge van de voorgaande acten zo is
over den tweden, artikel (welke handelde van de ge-
zevene ergernisse van Jacob Holting, doos dronken-
schap) besloten, dat gemelte Jacob Jans Holting
zoude binnen staan, om te vernemen van hier
zelfs, hoe zijn gedrag over de geoeffende cens-
re was. Waarop Jacob Jans Holting binn-
staande, doos God en dese vergaderinge bet-
kenisse van zijn zonde en val gedaan heeft,
hijgt berouwen en teedverzen daer over te h-
ben; en beloofst, ondes Gods bijstant ^{van} diergely-
zonde van dronken schap zig niet alleen te ver-
en wachten maar ook daer tegen te strijden
verzoekende op dese belijdenisse vergeving.
weyane misval bi God en de Gemeinte,
dat wederom tot het zelve gemeenschap mo-
worden toegelaten?

Waarop gemelte Jacob Jans na ernstige
maninge, en toewenschinge van des Heren
nade en tracht tot zijn suspensie, en censura is
ontheven, en het recht tot de gemeenschap des
te ongetroost voortregten aan hem toegelaten.

Het Eerwaarde Consistorium, 3 daags ^{des} voobereden 1730 85.
ge, zynde den 7^{den} Julij compleet vergadert is
deze vergaderinge met vürige gebeden en dank-
zegginge geopent.

¶
Nadat de voorgaande Acten gelezen zijn is daas
niet af, nog bij gedaan, maas zyn gebleven in haas voo-
gaande Staat.

¶
Als ingebracht vierde, hoe den Predikant, na ernstige be-
straffinge en vermaninge, Jacob Janz Holting het
Wondmaal ont zegt hadde, omdat hij overstallige
dronken 3 daags voo de 'proefpredikatie int het
Maayland was gekomen, zo heeft de 'Eerw. Kerken-
raad het gedrag van den Predikant goedgekeurt.

¶
o dewijle, voo het overige, de vuptatie voo het avond-
al gelukkiglyk was afgelopen, zo is daas op deze
vergaderinge met Loof en dankzegginge tot God
ederoom gesloten.

Actum, als boven
7 Julij 1730.

J. W. Goltz Rectie.
Sjbold der k. k.
L. C. de P. P. P.

§ III

Is op citatie van het E. Consistorium binnen gestaan A^o 1730
Dieverke Derks, aan welke in de voorgaande visi-
tatie voor het vorige Avondmaal doosden Predikant
het gebruiken van het avondmaal ontzegt was
omdat doos onbetamelijke en ontugtige en ontydi-
ge bijligginge bij haar Bruidegom voor de forme-
le houwelijck bevestiginge, ergernisse aan de
gemeente gegeven hadde.

Zo heeft gemelte Dieverke Derks na scherpe be-
straffinge en vermaninge van het Consistorium
hare schandelijke ergernisse, bekent en beleden be-
tuygt hartelijk leedwesen en berouw daer over te
hebben, belovende voortaan onder des Heren mede-
wiskende genade, eenen onergertijk leven te zül-
en leiden; Biddende dat haar deze Zonde van
god en de gemeente moge vergeven worden, en
zij wederom tot des Heren tafel moge toegelaten
worden; t geen haar onder toewenschinge van
des Heren geest, en kragtadige genade is toegestaan.

§ IV

Als van den Predikant vierde ingebragt hoedat in de
citatie, do J. Jom Reintjes mede Dirken te Stitwert
maant hadde om meerstijet te zyn in het waarnemen
den open baren godsdienst welke hy een geruime
niet meet dan eens, en Lomted met een kwam
ybronnen; en dat hy niet anders, tot verschoninge
sybragte, als dat hy er niet meet gaan mogte als
het Zyn E. paste, en dit passen vaderhad zo ver-
kla

A^o 1730

verfelaarde, dat hij er niet vaaker onder het gehoor
van het woord komen wilden.

Zoo heeft de E. Kerken-raad dit zeggen overwegend
geoordeelt, een ergertijke taale te zijn, Strijdig tegen
de leere christi, en des apostelen, onbetamelijk voor
een kristten en inzonderheid voor een diaken en voor
ganger der gemeente; en die wegendood de kerkelyke
tugt strafbaar; waerop de Meester heen gezonden is
om gemelte Jan Reintje voor het consistorium te
citeren. dog niet by verhand zijnde; is daar op beslo-
ten met eenparige stemmen, dat de Meester mit
naam van het consistorium, Jan Reintje noy voor
het aanstaande avondmaal zoude vragen of hij by
die stoupe en onbetamelijk weigerende taal die
hij tegen den Predikant roepens het bywonen des o-
penbare goddienst volharde of niet; indien ja dat
zig dan van het avondmaal zoude hebben te
onthouden, tot dat het consistorium hem daer
nades zoude verstaan hebben. waer op ook
van het avondmaal niet alleen is afgebleven
maat ook den gantschen dag niet eens is onder
gehoor gecommt.

IV
Goordes van den Predikant Bericht zijnde
dat Pieter Weggel krenet en Derk Cornelij en
is door de Remiddelinge zijn verzoent
worden

worden, en ^{dat} behalven dit in de visitatie niet gewigtig. A^o 1730⁸⁷
voorgevallen. Zogelyk daar op deze vergaderinge, met
lof en dankzegginge tot god, gelijk als zij met den gebede
was geopent, wederom gesloten, en gescheiden.

Actum als boven
te Sitswert in Consistorio

W. G. B. E. C. C. C.
Sijgert de v. d. S.

Libbert profert

Harmannes preber

Geert Deens Meester

¶ Het Eerwaarde Consistorium van Sitswert den 29
October op zijn plaats vergadert, heeft gelet op de IVde
acti^o welke handelt van Jan Reintjes, in het geene tusschen
hem en den Leeraar in de Visitatie y voorgevallen zo
is de E. Jan Reintje na een drie a viermalige cita-
tie eindelijk gecompareert. § II

En hem IIde van de citatie uit gemelte IVde acte
vergesteld zijnde, en gevraagd, of bij zijn optret, om niet wilde blyven?
meer, als hem behaagde ~~in~~ in de kerke te komen, zo
ist geantwoort, tegen alle vermaningen van de
Vergaderinge, tegen andringen op zijn plicht als krysten,
en Diaken, dat by dit zijn voornemen, wilde blyven om
niet meer onder t'gehoort te komen, als het hem paste.
§ III

Zo heeft hier op de E. Vergaderinge, dit wamgedrag
vooraegende, geoordeelt, een tale te zijn, die ten eer

A^o 1730

eenemaal Strijdig y aan een Lidmaat, veel meer aan
een Diaken en zijn bedieninge, en tegen het woord der
Heren dienende om de openbare bedieninge voor
Zij Zelfven, en anderen vrugteloos ^{stemmen} ja in kleinag-
tinge te brengen; en daar op in de vrede der Heren
besloten, de suspensie, waar onder Jan Reintje ^{Reintje} ^{zigt onthouden} ^{van}
als Lidmaat; om van het H. avondmaal, tot nader
Zeygen, en blyk van beterschap, te moeste blyve
en dat daar by, hem als Diaken zal opgeleijt worre
om tot nader Zeygen Zij uit de Kerken raad van banke
te onthouden, en vorder van alle functien die
aan de bedieninge eener Diakeny zijn geheyt.

En dat de E. Kerken raad als nog blyft by haar y
dat de E. Jan Reintje op Zyn tyd neerstig onder
het gehoos zal moeten komen, of anders aan
verdere kerkelyke strafbessemingen zal bloode
stelt worden et geen eenpariglyk y besloten en
ondertekent.

Actum als boven
den 29 Febr 1730

J. J. Holtz. Seces.

Sijbolt deuchs Als ouderling
Lubbert deuchs Als ouderling
Harmannus Heber. Diac.

A^o 1739

I
 Het Eerw. Consistorium op den 5 Jan 1739 ver-
 gaderd heeft, na de herlezinge van de voorgaande
 acte, spreken van Jan Reintje, en het geene hem
 opgelegd is, gelees hoe verre zyn Eed aan deselve
 voldaan heeft. en geoordeelt dat, aan het eerste ge-
 deelte van de sententie, behelrende onthouwing van
 Avondmaal, en alle diaconie functien is voldaan; maar
 aan het laatste, waas in gevoert werde, om neestig
 op zyn tyd in het gehoos, en onder de middelen des bedie-
 ninge des H. Euangelium te komen. etc. niet geheel,
 en nauwelijck ten dele, hadde voldaan; dewyl maar
 een en andermaale in de kerk is geweest, en niet meer
 als een maal op den dag des Heren

II

Zo heeft hier op de 2. vergaderinge besloten dat
 de voorgaande acte in zyn wezen zal blyven en wort
 nog op voltoeninge gewagt, dog mi niet, van contu-
 macie, op het meins bepalend, terwyl daas een swa-
 re ziekte, een wecke of drie herwaarts is beletge-
 wordem ^{om onder het gehoos van Gods woord te komen} en ook daaron voor my mi niet heeft kon-
 ne. compareren.

III

Thark Heigje binnen staande over lasteringe en
 ontrouwe calanjes tegen de kerkwoog, S. Balth
 Resty Huysvrouw, sijntje Daede, welke hy in haar
 absente, onder het slaepen van Jan Reintje Swijner
 met de scheltnaam van Hoere Zonde benoemt hebben,
 n op deselve dag in Mr Laurens Hays huis het
 zels e herhaalt heeft, met bywoeginge, dat hy tiva

benijzen: in presentie op de eerste plaatse van
Derk Cornelli en Geert Klaassen, en op de andere
plaatse ^{in presentie van} Mr. Laurens Zelve. zo heeft ^{Tjark Goigjes} zulks altyd
niet verder willen bekennen, al dat wel konde
gephiet werden, maar buiten zijn weten, in een
overstallige dronken schap;

§ IV
Waartegen Mr. Laurens en Derk Cornelli be-
tuigden en beloven niet te hebben kunnen ver-
nemen dat hij zo overstallige dronken ofte zeer
eenigzints dronken is geweest maar dat op altyd
goede taale en antwoord heeft kunnen geven, en
zijn werk wel verricht heeft. 't geen ontbreeg,
bekende getuigen voor ons hebben beloven en
altijd willen belijden en staande houden.

Dit merk heeft Derk
Cornelli in onder alles pre-
sentie gehaalt. J. H. Golt. Pastor.
Lionwerd van Brijfel

§ V
De E. Vergaderinge dit alles overwegende heeft geoor-
deelt dat Tjark Goigjes zijn naasten met schrikkelijke Lae-
tes, calangies en Leugentaale gehoort heeft en de
meinte geirrest, daarover ten hoogsten censurabel
te bestraffen was.

§ VI
Gelyk dan ook de E. Vergaderinge besloten heeft, na-
dat Tjark Goigjes de gruwel van zijn kwaat met op-
tijnde redenen was voorgedonden, dat gezegde
Tjark

Tjark Goijjes zig niet alleen voor deze reijze van
 des Heren H. Aronemaal zal hebben te onthouden,
 maar dat hij ook zal moeten komen, tot geen con-
 ditionele bekentenisse, zo hij het gedaan mogte heb-
 ben, maar tot een absolute bekentenisse, dat hij
 het gedaan heeft; gelijk als uit de voorgaande ge-
 tuigenissen dit getuigen blijkt; En daar bij is besloten
 dat hij na zulk een bekentenisse, het gezegde las-
 tes en calanfie, als onwaarheid, zal herroepen; af-
 dede doen bij de beledigde Personen; en daaro-
 ver zig met derzelve zaken te verzoenen.

§ VII.

En dewijle op de conditionele bekentenisse van Tjark
 Goijjes de verzoeninge niet heeft konnen geschieden,
 als niet genoeg voldoende, aan de E. Puderling Sj-
 bolt Derby, en des zelf huigvrouw; Zo is daar op aan
 Tjark Goijjes van de Vergaderinge toegevoegt dat
 hij een Bedaart, zou by hem zelven overdenken of
 zig van het gezegde lastes niet iets konde ~~van~~ er-
 inneren, en te binnen brengen, opdat dief mogte ko-
 men tot een opregte en ongeveinsde bekentenis-

Stadswest, als boven.

731

G. W. Jolts. Ectes te Stadswest
 Sijbolt Derbe Puderling
 Lillbert Pieters onderling
 Hannones Michels Hijaken
 Geert Everts School Meester

A^o 1731

Den 23sten ^{Meest} zijnde de dag des Voorbereidinge voos het avonds
maal, is de kerkensraad deres Gemeente met aan roeping
van des Heren naame consistorialiter vergadert

§ I ad VI et VII

Na resumtie van de voorgaande actens, heeft de Eerw.
Vergaderinge geoordeelt over de eerste en tweede artikel van
de voorgaande Sittinge dat de E. Jan Reintjey zo verre
aan de zententie voldaan heeft dat nu over de wijze en
maniere, om zyn E. van de suspensien te ontheffen ~~konde~~ ge-
handelt worden, aan welke zig onderwerpende wederom tot
de regten der kerk, en diaconije functien zoude toegelaten
worden.

§ II

Hier op is besloten de E. Jan Reintjey binnen te roepen, en datte
onderstaande vragen voos te stellen en of die in goeder conscientie
voos god en deze vergaderinge wilde en konde beantwoorden.

I Ten Eersten

Vraagt de Eerw. Vergaderinge of gy niet bekent dat uw zeggen
van niet meer in de kerk te komen als gy wilt, of als het uw past,
te niet een ergelyke en onbetamelijke tale zij?

II Ten Tweden

Vraagt de Eerw. Vergaderinge, of gy niet bekent dat da tale sty-
dig is tegen gods woord, en aan de persoon van een diaken en
daarom voos god en de kerk strafbaas en daarom te recht
in uw, zo als geschiet is gestraft moeste worden.

III Ten Derden

Vraagt de Eerw. Vergaderinge, of gy dit nu voorgaande zeggen van
niet meer in de kerk of onder de middelen te willen komen als
wilt, of als het uw past, niet herroept en intrekt en
in vervolg van tijd, op uw tijd en beurte in de kerk te komen
en uw deel te nemen aan alle diaconije functien ten zyne-
lige, en regtmatige verhinderingen uw beletten.

IV Ten Vierden

Vraagt de E. Vergaderinge of gy niet beleeft om ware berouwen
en bestwerden. Dues uw wangedrag, bij den troon der genade aan
te houden, en dagelyk mee en mee de blyken daer van wens
te vertonen?

§ III

Igen van de E. Jan Reintjey zoudes de minste exceptie,
met ja, volwees sig beantwoort zijnde, of daer op besloffen